

Pučník

Pučník k začnému dwurěčnemu kubljanju džěci

Što?

wupruwowane a wuspěšne nazhonjenja při dwurěčnym kubljanju džěci serbskich, němskich a serbsko-němskich swójbow we Łužicy

Čehodla?

Moderny čłowjek je dwurěčny abo wjacerěčny. Dwurěčne kubljanje w začnej džěčacej starobje:

- wužaduje spěšniše wuwíce mozow a wosobiny (wědomostne přepytowanja dopokazuja, zo maja džěci z dwěmaj rěcomaj w swojim wuwicu předskok)
- wuwědomja přislušnosć ke kulturje swojeho luda a skića přistup k druhim kulturam
- wolóža wuknjenje dalších rěčow a spěšne přešaltowanje, spěchuje abstraktne myslenje a wutrajnosć při rozrisanju problemow.

Serbsko-němska dwurěčnosć:

- přinošuje zachowanju žiweje serbsčiny a kultury
- wotpowěduje přiběracej potrebjce gospodarstwa za ludźimi, kotřiž zamóža so předewšěm w słowjanskich krajach spěšnje dorozumić.

Kak?

Přiswojenje drugeje rěče so wotměwa po samsnych kročelach kaž při jednorěčnym kubljanju. Tutón proces započina so hižo do narodženja džěsća.

Džěčo w předšulskej starobje njerozeznawa rěče zwoprědka po narodnosći, ale po kontaktnej wosobje.

Spóznawa „maminu rěč“, „papowu rěč“ abo rěč druhich wosobow (přiwuzneho, susoda, kubłarki atd.) abo rěč wěstych cyłkow (na přikład pěstowarnje, zjawneje wokoliny, elektroniskich medijow). Džěčo rěče po tutech „partnerach“ rozeznawa a w kontakće z nimi poněčim tež naložuje. Tute wašnje přiswojenja rěče abo rěčow w začnej džěčacej starobje funguje po wšěm swěće. Je to princip JEDNA WOSOBA – JEDNA RĚČ. Wón so tež při dwurěčnym kubljanju serbskich a němskich džěci w našich pěstowarnjach naložuje. Tutu metodu mjenujemy zanurjenje do rěče abo IMERSIJU.

Serbsčinu a němčinu sej džěčo w samsnej kwalice přiswoja, hdyž so jemu slědowace wuměnenja poskićeja:

1. konsekwentne džělenje rěčow

Kóždy rěčny partner wužiwa we wobchadze z čěšenkom a džěšćom přeco jednu a tu samu rěč. Tajke rěčne zaděrženje dorosćenoho mjenujemy „džělenje rěčow“ abo tež princip JEDNA WOSOBA – JEDNA RĚČ.

Přełożowanje, hdyž džěčo hnydom njerozumi, džěšću při přiswojenju rěče njepomha.

Nazhonjenja wuča: Rěčna konsekwenca dorosćenych sej na spočatku wjele prócy a dobreje wole žada.

Poněčim budže wobćežne rěčne džělenje samozrozumliwa a luba zwučenosć.

2. dobry rěčny přikład

Kóžda kontaktna wosoba prócuje so wo dobru serbsčinu abo němčinu.

3. akceptanca a wobstajna podpěra

Rozsud za dwurěčnosć trjeba podpěru cyłeje swójbje. To rěka, zo jón wšitcy swójbni připóznawaja a trajnje podpěruja.

Praktiske postupowanje při džělenju rěčow

• w serbskej swójbje

Mać, nan a dalši serbscy přiwuzni, susodža atd. rěča z džěšćom serbsce. Němsce rěčace wosoby naložuja němčinu.

Němskorěčne znajomosće serbskich džěci so w serbskej abo WITAJ-skupinje zaměrnje spěchuja přez kontakt z němsce rěčacej kubłarku („němska ćeta“), přez němske hrónčka a spěwčki.

• w němskej swójbje

Džěčo wotrošće doma z němčinu. W pěstowarni naložuje kubłarka we WITAJ-skupinje jeniče serbsčinu, bjez přełożowanja (IMERSIJA). Džěci zrozumja za krótki čas swoju kubłarku, tola same rěča kaž chcedža a móža. Z tym naložowany princip JEDNA WOSOBA – JEDNA RĚČ němske džěci wukmanja, wuspěšnje dwurěčnu šulu po koncepciji 2plus wopytać.

• w serbsko-němskej swójbje

Serbski partner abo přiwuzny rěči z džěšćom jeniče serbsce. Němski partner abo přiwuzny rěči z džěšćom jeniče němsce. Džěčo so wukmani za wopyt serbskeje skupiny abo WITAJ-skupiny w pěstowarni.

• šula

Kóžde džěčo móže so w šuli, hdžež naložuja koncept 2plus, we woběmaj rěcomaj wotpowědnje starobje dale wukmanjeć. Wurazny zaměr je, zo so rozdžělne staw wobknježenja serbsčiny a němčiny z předšulskeho časa wuruna.

